

بیمارستان امام خمینی (ره) آبا ده

پره اکلامپسی (مسمومیت بارداری)

مسمومیت بارداری (پره اکلامپسی) چیست؟

به افزایش فشار خون بعد از هفته 20 بارداری (ماه پنجم حاملگی) که همراه با ورم اندامها و یا دفع پروتئین از طریق ادرار باشد مسمومیت بارداری یا پره اکلامپسی گفته میشود و اگر همراه با این علائم تشنج نیز بروز کند اکلامپسی اطلاق میشود.

علائم مسمومیت بارداری:

1- افزایش فشارخون

2- تورم دستها و صورت بخصوص در هنگام صبح بعد از برخاستن از خواب که با فشار دادن از خود اثر به جا می گذارد.

3- وجود پروتئین در ادرار

مسمومیت حاملگی در مراحل اولیه اغلب علامت روشنی ندارد. به علاوه بعضی از علائم نظیر ورم و افزایش وزن ممکن است شبیه عوارض معمول حاملگی باشد و به موقع تشخیص داده نشود. به همین دلیل مراجعه مرتب جهت مراقبت های حاملگی اهمیت دارد.

❖ زودرس ترین علامت و مهمترین معیار برای تشخیص این بیماری افزایش فشارخون می باشد که ممکن است بطور ناگهانی روی دهد.

فشارخون سیستولیک بیش از 140 یا دیاستولیک بیش از 90 میلی متر جیوه فشارخون بالا تلقی می شود. از آنجا که فشار خون در طول روز نوسان دارد برای اطمینان از بالا بودن، فشار خون باید بیش از یکبار اندازه گیری شود. میزان پروتئین ادرار نیز نوسان دارد. بنابراین اگر پزشک بعد از اندازه گیری پروتئین ادرار در یک نوبت، به مسمومیت حاملگی مشکوک باشد، دستور آزمایش اندازه گیری پروتئین ادرار 24 ساعته می دهد. در این آزمایش بیمار ادرار 24 ساعته را جمع آوری کرده و آزمایشگاه میزان پروتئین ادرار را می سنجد.

مسمومیت حاملگی شدیدتر علائم دیگری را نیز به دنبال خواهد داشت که عبارتند از:

- سردرد شدید یا مداوم
- تغییرات بینایی شامل دوبینی، تاری دید، دیدن نقاط شناور یا جرقه، حساسیت به نور یا از دست دادن موقتی دید

- درد یا حساسیت شدید در قسمت بالای شکم
- تهوع و استفراغ

عوارض ناشی از مسمومیت بارداری:

هر چه مسمومیت حاملگی شدیدتر باشد و زودتر رخ دهد خطر آن برای مادر و جنین بیشتر است. بیشتر زنانی که دچار مسمومیت حاملگی می شوند دچار نوع خفیف آن در نزدیکی زمان زایمان می شوند و با مراقبت های مناسب خطری متوجه آنها یا جنین نخواهد بود. ولی در موارد شدید و اگر مادری تحت مراقبتهای دوران بارداری نباشد و مسمومیت بارداری به موقع تشخیص داده نشود عوارض جدی در پی خواهد داشت، این بیماری می تواند قسمت های مختلف بدن را درگیر کرده و مشکلات جدی و حتی مرگ را برای مادر به همراه داشته باشد.

در صورتیکه پره اکلامپسی شدید و یا بدتر شود بیمار ممکن است زایمان زودرس داشته باشد. مسمومیت حاملگی باعث انقباض عروق و در نتیجه افزایش فشارخون و کاهش جریان خون می شود. کاهش جریان خون، بسیاری از اندام ها نظیر کبد، کلیه ها و مغز را تحت تاثیر قرار می دهد. کاهش جریان خون رحم می تواند سبب مشکلاتی نظیر کاهش رشد جنین، کاهش مایع آمنیوتیک و پارگی جفت شود. به علاوه در صورتی که نیاز به زایمان زودرس باشد جنین نارس به دنیا می آید

رعایت موارد زیر ضروری است:

- آگاهی لازم در مورد علایم خطر بیماری و اقدام لازم را داشته باشید.
- در سراسر دوران بارداری تحت نظر یک پزشک یا مرکز درمانی باشید.
- در طول دوران بارداری از مصرف سیگار الکل یا داروهای روانگردان پرهیز کنید.
- در طول بارداری از برنامه غذایی طبیعی و متعادل حاوی هرینج گروه غذایی استفاده کنید. در صورتی که پزشک برای شما مکمل های ویتامینی و معدنی تجویز کرده آنها را نیز مصرف نمایید.
- حرکات جنین خود را کنترل کنید.
- رژیم غذایی کم نمک استفاده کنید.
- در بستر استراحت نسبی داشته باشید.
- در ساعت معینی از روز وزن خود را کنترل نمایید.
- هر 4 ساعت یکبار به جز در مواقع خواب فشار خون خود را کنترل کنید.

درمان پره کلامپسی

درمان مسمومیت حاملگی به شدت بیماری، سن حاملگی و وضعیت جنین بستگی دارد تشخیص آن با پزشک است. برای مسمومیت حاملگی خفیف پس از آموزشهای لازم مراقبت در منزل انجام میشود. اما در صورت بدتر شدن شرایط و تداوم فشارخون بالا، لازم است در بیمارستان بستری شوند درمورد مسمومیت حاملگی شدید بلافاصله در بیمارستان بستری و تحت درمان دارویی قرار خواهید گرفت و ممکن است با صلاحدید پزشک تحت زایمان زودهنگام قرار بگیرید. نکته قابل توجه این است که درمان قطعی و اصلی ختم حاملگی است

تهیه کننده: زهرا سعادت کارشناس مامایی

منبع: راهنمای کشوری خدمات مامایی 1396

تایید کننده: دکتر نسرین شهریاری متخصص زنان و زایمان

واحد آموزش سلامت بیمارستان امام خمینی (ره) آاباده 1403